

DEDUCTIO JURIIUM

KAWALEROW MALTANSKICH

WZGLĘDEM ORDYNACYI

OSTROGSKIEY.

Z Upelnie przeswiadczeni Kawalerowie Maltańscy , z wyrażonych w Konstytucyi 1766. pobudek. Jz staraiąca się na owym Seymie o rozwiązanie recessu 1677mi. Strona , ile w nieprzytomności ich umocowanego Plenipotenta , potrafiła to wszystko utaić , cokolwiek w tym całym interessie , względem Ordynacyi Ostrogskiej , począwszy od Jey ustanowienia przez cały z gorą wiek , y na Seymach , y mimo Seymow *per Actus publicos* na Jey zupełne utrzymanie zażło.

Jakoż z tego samego powodu za pierwszą wiadomością , o wzmiankowanej Konstytucyi , a mianowicie mtywach iey , na których rozwiązanie recessu 677mi. nastąpiło ; Oczekawszy się pierwszego po niey Seymu terazniejszego , Prześwietny Stan Kawalerow Maltańskich , przez Pełnomocnego Wielmożnego Ministra swego , ocalając Prawa Rycerzow Maltańskich Polskiej Szlachty , do wymienionej Ordynacyi miane ; Jako dotąd od Stanow Rzeczypospolitey nieśluchany , podawszy wprzod w krotkim objaśnieniu Jch sericem Nayaśniejszymu KROŁOWI Jmci ; Podaie onę w obszerniejszym Dokumentow dowodzie Prześwietnym Stanom Rzeczypospolitey.

Z których gdy się pokaże , iż *Motiva* wyżej wzmiankowanej Konstytucyi *Anni 766ti.* nie mają żadnego gruntu pewnego , ani sprawiedliwego ; Spodziewa się tenże Stan Rycerstwa Maltańskiego zyskać sprawiedliwość tę , iakiey przez sto lat y więcey , same Stany Rzeczypospolitey broniły , *favore* własnego Narodu , przeciw Uzurpatorom Ordynacyi Ostrogskiej.

Za grunt całego interessu pokłada się nayprzod Konstytucya 1609. *Tit.* Ordynacya J. O. Xiążęcia Janusza Ostrogskiego , Kasztelana Krakowskiego ; iey Opis. ----

Dla starożytnych y zacnych zasług J. O. Janusza Xiążęcia Ostrogskiego Kasztelana Krakowskiego , za Radą Panow , Rad , y pozwoleniem Posłow Ziemskich , tak Koronnych iako y W. X. Litt. , y Ziem do niego należących ; Pozwalamy uchwałą Seymu niniejszego *Lege Perpetua nunquam in posterum abroganda* (iako iuz od kilku Seymow przez wszystkie Stany pozwoloną jest) iż mu wolno będzie uczynić Ordynacyą *in futurum* w Dobrach swych nieruchomych y ruchomych , gdziekolwiek leżących , ktore teraz ma , y mieć będzie ; Kto , y iako miałby mu sukcedować , tak z Potomstwa iego , *Masculini Sexûs* , iako *Eo defficiente , quocunque gradu Succedentium z dalszych Osob* : Ktora to Ordynacya wiecznemi czasy trwać ma , *non obstante ulla prescriptione & fatalibus , etsi admissio Possessionis non subsequeretur.* Tym sposobem , aby wedle tey Ordynacyi *te Dobra tam in toto vel in parte , prout ordinaverit* , nie mogły bydz *per Haredes (etiam de lumbis ejus) & Successores* alienowane , *Ista tamen ut in alijs omnibus Conditionibus ta Ordynacya Juribus & Oneribus Terrestribus subjaceat.* A ta Ordynacya , aby do wszecch wiadomości przyszła , ma do Akt Trybunalskich w Lublinie , *vel alia quævis Vim perpetuitatis habentia* podana bydz , *cum facultate immutandi , emendandi , Ipsi duntaxat durante Vita ipsius reservata.*

Zachował to całe pozwolenie J. O. Xiążę Janusz Kasztelan Krakowski w czynieniu Ordynacyi, y w podaniu oneyże *ad Acta* Trybunału Lubelskiego Anno 1618vo. *Feria 2da in Crastino Nativitatis Sancti Joannis Baptista*.

Summa icy (ile do interessu teraznieyszego należy) zawiera się w tych Punktach nayprzednieyszych *ex Authentico* Jey wyiętych.

Nayprzed : Pierwsze y Generalne Prawo Ordynacyi swoicy postanawia Xiążę Jmć Janusz Ostrogski Kasztelan Krakowski, iako Fundator ; aby ieden tylko wiecznemi czasy był Possessorem Dobr Ordynackich, a ten Płci Męskiej y Wiary Katolickiey.

Powtore : za pierwszego Sukcessora swego, ordynuię własnego Syna swego starszego, jeżeli go Pan Bog dać raczy, tym sposobem, jeżeli tylko ieden będzie, wszystkie Dobra sam otrzyma; jeżeli zaś więcey Synow będzie, tedy starszy Panem zostanie Dobr do Ordynacyi należących, a drudzy Bracia, inne sobie podzielą Dobra, od tey Ordynacyi wyięte, które licznieyszym daleko nad Ordynacyę specyfikuię porządkiem tamże; Tak Jchmość PP. Sukcessorowie *Famini Sexûs* na których te Dobra drugie, na podział zostawione spadają, żadney sobie krzywdy, przez Ordynacyę uczynioney, pretendować nie mogą, kiedy Jchmościow hoyniey opatrzył J. O. Ordynat, niż samego Ordynata.

Potrzebie : A jeżeliby Xiążę Janusz Ostrogski bez Potomka Płci Męskiej zszedł z tego świata, tedy ordynuię za Dziedzica Dobr swoich, Wnuka swego, to jest : Syna starszego Alexandra Xiążęcia z Ostroga Zaslawskiego Woiewody Bracławskiego, z Xiężny Eufrozyny Corki swoicy zrodzonego.

A po śmierci Xiążęcia Franciszka, nastąpi Syn iego starszy, y tak daley, poki Potomka Płci Męskiej z tego Pokolenia stawać będzie.

Jeżeliby zaś Xiążę Franciszek żadnego Syna nie zostawił, tedy Brat iego zaraz po nim narodzony Xiążę Carolus Dziedzicem ma bydz, y Synowie iego tymże porządkiem iako wyzey.

A gdyby y Xiążę Carolus zszedł bez Syna, tedy Brat iego Xiążę Dominik nastąpi z Synami swemi tymże porządkiem. Toż o inszych Synach Xiążęcia Alexandra z Ostroga Zaslawskiego Woiewody Bracławskiego z Xiężny Eufrozyny zrodzonych.

A gdyby wszyscy Synowie Xiążęcia Jmci Alexandra z Ostroga Zaslawskiego Woiewody Bracławskiego, z Xiężny Eufrozyny Ordynata Ostrogskiego Corki zrodzeni bez Potomka Męskiego pierwey, niżeli ich Rodzice z tego świata zeszli; w takowym razie (ponieważ przerwczona J. O. Eufrozyna Corka Zeznawcy, od Sukcessyi dzierżenia Dobr Ordynackich oddalona jest) sam Xiążę Jmć Alexander z Ostroga Zaslawki Woiewoda Bracławski, na miejsce y porządek Płci Męskiej swego Potomstwa nastąpi; Jeżeliby iednak po śmierci Xiężny Eufrozyny, drugą Małżonkę Xiążę Alexander pojął, tedy Potomstwo iego, nietylko białey, ale y Męskiej Płci, wtorego Małżeństwa od wszelakiego Uczestnictwa teraznieyszey Ordynacyi Sukcessyi oddalone bydz ma.

Tymże sposobem, gdyby po śmierci Xiążęcia Alexandra J. O. Xiężna Eufrozyna za drugiego Męża poszła, Potomstwo wtorego Małżeństwa od wszystkich Dobr teraznieyszey Ordynacyi ma bydz exkludowane.

Popięte : A jeżeliby się trafiło zaś, żeby wszyscy wyzey ordynowani z Domu Zaslawskiego Sukcessorowie zeszli bez Potomstwa Męskiego; na ten czas ordynuię J. O. Fundator Xiążę Janusz Ostrogski; że Dziedzictwo Dobr Ordynackich spadać ma na Siostrenca iego, to jest: naystarszego Syna J. O. Xiążęcia Radziwiłła

wiśła Podczaszego W. X. Litt. z Katarzyny Xiężny z Ostroga, Siostry Xiążęcia Janusza Fundatora tej Ordynacyi zrodzonego. A po nim na Syna jego pierwotnego, y tak daley tymże porządkiem, y sposobem iako wyżej o Pokoleniu Xiążęcia Jmci Zaffawskiego wyrażono.

Poszofte. Naostatek gdyby za Boskim dopuszczeniem, y tym porządkiem, y ostatnią liczbą Pokrewnych, Pokolenie Xcia Janusza Radziwiśła Podczaszego W. X. Litt. ustało, y żadenby Męszczyzna z Niego żywy nie został; Aby w takowym przypadku, Sukcessya Dobr Ordynackich nie przypadła na Białegłowy, które od tej Ordynacyi wiecznemi czasy ekskludowane być mają.

Tedy ordynue J. O. Janusz Xiążę Ostrogski Fundator, aby *wzięto z poszrodka Kawalerow Maltańskich aurata Militia* Męża, tak z Urodzenia, iako też, y Dzielności zacnego, byle był Narodu Naszego Polskiego albo Litewskiego, lub Ruskiego, Wiary iednak Rzymiskiej Katolickiej.

A tego Pana y Possessora tym zapisem postawionego Prawem Wiecznym, y nieodmiennym Elekcyą, albo obieranie Rzeczypospolitey, wszystkim Polskiego Krolestwa, Xięstw, Woiewodztw, Ziem, Powiatow, Stanom tak Duchownym iako y Swieckim, y Rycerstwu pozwala, zapisuie, y ordynue, zachowawszy w tym porządek takowy, y postępek.

Aby na wszystkich Seymikach lub Deputackich, lub przed-Seymowych, któryby najpierwszy przypadł za szrodkowaniem Głosów Szlachty wszystkiey obojga Stanow Duchownego, y Swieckiego, *Pluralitatis numerum preponderando* ieden z Rycerstwa Maltańskiego, który się będzie zdał z lepszym Porządkiem, y dobrym Rzeczypospolitey zgodniejszy, a zwłaszcza do obrony Granic, y odpędzenia Nieprzyaciół Tatarow y Turkow sposobniejszy za Kandydata był mianowany. A potym na Seymie z Regestru Kandydatow onych, przedym na Seymikach od Szlachty mianowanych, ieden od JchMc PP. Posłow na Sejm zgromadzonych, *per Pluralitatem Votorum* obrany ma być, na ktorego w Senacie od J. K. Mci konfirmacyą otrzymawszy, Instrument tej Jego Elekcyi na tę Ordynacyą uformowany, Jchmc PP. Posłowie, *qui Vocibus partem minorem superaverint*, Rękami swemi podpiszą y Pieczęciami własnymi zapieczętują, y do Akt Grodzkich miejsca tego, albo jeżeli tam przystępu nie będzie do nich, do iakichkolwiek Xiąg publicznych w Krolestwie przez Ręce pewnych na to Deputowanych Posłow Ziemskich podadzą.

Który to tym sposobem obrany Pan y Possessor mocen będzie, y jest, wszystkie Dobra terazniejszey Ordynacyi podlegle trzymać, posieść, pod kondycyami tej Ordynacyi przydanemi.

Posiodme: Opisuie Kondycye, albo Obligacye, które Ordynat pełnić ma, między ktoremi nakszaf, czyli na Zaszczyt Rzeczypospolitey, nayprzedniejsza jest, aby na wszelką gwałtowną potrzebę, przeciw Turkom, y Tatarom Trzysta konnych do brze zbroynnych y tak wiele piechoty zgodney do potrzeby, nakładami własnymi wyprawil, y do Woyska Rzeczypospolitey przyłączył.

Item że powinien będzie Zamki albo Muniye na Dobrach swoich własnych z pożytkiem Rzeczypospolitey Granic albo Państw w Krolestwie y Prowincyi Woiewodztwa Podolskiego, gdzie mu się będzie naylepiey zdało, budować, stanowić, naprawiać, y wystawiać, iako miejsca okaza, *oportunitas* y czas będzie potrzebował; A pobudowane potrzebną strzelbą, y wszystkiemi potrzebami do Rynsztunku wo-

iennego, y obrony Zamkowej, także żywnością żołnierzom należącą, dać y opatrzyć dla całości Krolestwa, y Rzeczypospolitey, y krwie Chrześciańskiej, przeciwko Turkom, Tatarom, y innym Imienia Chrześciańskiego Nieprzyjaciołom.

Na koniec tychże samych Ordynatów Kawalerow Maltańskich *in Paritate* rowney Szlachtey *ex Re* Ordynacyi y Osób podał *sub Jus Publicum Regni*, y pod wszystkie Juryzdykcyę Swieckie, aby także *Ex Personis*, *Ex Bonis Ordinationis omnibus de se conquerentibus* odpowiadali, *Ex Judicatis* pareant.

Te dwa przełożone a *Capite* Dokumenta Konstytucyą 1609ni y Ordynacyą 1618vi gaszą *Motiva* Konstytucyi 1766ti początkowe.

Et quidem że Stanowiciel Ordynacyi nie według pozwolenia Konstytucyi postąpił sobie, kiedy po zgasyłch tylu Familiach, wezwał Kawalerow Maltańskich, a powinien był wezwać ieszcze dalszych Krewnych, iako ta sama przykazała Konstytucyą, *quocunque Gradu succedentes* z dalszych Osób; Ale mocna to omyłka na tym terminie upierać się. Ze tylko samych krewnych lub Kolligatów powinien był wezwać Fundator Ordynacyi. Bo iako ten termin *Successor*, sobie pokrewnych znaczy; tak ten *Succedaneus*, czyli *Succedens* pospolicie ściąga się y do nienależących, ale tylko przepisanym stopniem, y porządkiem Sukcedujących, y dla tego te słowa Konstytucyi pozwalającey, pilno należy uważać. „Pozwalamy czynić Ordynacyą, w ktorey kto y iako mu ma „sukcedować wolno mu będzie opisać. „Y na fundamencie tego pozwolenia, iak Fundator przystępował do Ustanowienia, y Następstwa po sobie Ordynatów, wytchnął to w swey Ordynacyi, temi słowy: *hunc Ordinem Graduum Ex Jus succedendi praescribit*.

Zaczmy wzwyż wyrażone terminy Konstytucyi, dopełnione były dyspozycyą Fundatora, bo *deficiente sexu Masculino, in descendentibus*, *vocavit* do Ordynacyi *collaterales* prawie wszystkich *Succesores Masculos*; A gdyby y tych nie stawało, *constituit Succedentes* po nich w teyże Ordynacyi, choć niekrewnych Kawalerow Maltańskich; ile że mu w tych słowach Rzeczpospolita; *prout ordinaverit*, dała zupełną moc, y władzę według zdania swego fundować Ordynacyą.

Mógł zatym wezwać do niey Kawalerow Maltańskich, lub inną iaką Familią z niekrewnych nawet swoich, gdy ją chciał mieć wieczystą; co y uczynił *favore* y Narodu y Oyczyzny; Bo ta władza zupełna pozwalająca, według zdania swego fundować Ordynacyą, nie była niczym w Konstytucyi Jemu zaciśniona, ale iako absolutna rościagała się do tego wszystkiego, co widział bydz nayużyteczniejszego, y dla Dobra Rzeczypospolitey, y dla utrzymania wieczystego swoley Fundacyi.

Jakoż gdyby postrzeżono, że się Fundator w iakimkolwiek punkcie pozwoleniu Rzeczypospolitey sprzeciwił, więcey sobie pozwalając nad opis Konstytucyi, toby Jego Synowcowie dla wielkich przyczyn z Pfcią białogłowską od Ordynacyi ekskludowani, nigdy tego nie zcierpieli, czyli sami, czyli w Sukcesorach swoich, aby na pomieniony Fundusz nie sarknęli, przez iaki Manifest.

Ale kiedy nie było ich żadnego Manifestu, y przez sto lat z gorą pomieniona Ordynacya z swey istotney nie wypadła kluby, y owszem polednieyszą Exekucyą była zmocniona; Idzie za tym, iż te pierwsze *Motivum*, ostać się nie może; Ale gdybyśmy też chcieli iść *rigorose*, za obłudną opinią niektórych, co rozumieją, że Ordynacya powinna zostawać zawsze w ręku zpokrewnionych, możnaby w tym razie postanowić, żeby Następcy do
Ordy-

Ordynacyi Kawalerowie Maltańscy mieli iakąkolwiek relacyą do Familii Fundatora, *in quocunque Gradu*; Ale nigdy Płec Niewieścia, nie mogłaby mieć Prawa do Sukcessyi, będąc wyłączoną, aż do Corki własnego Fundatora.

Pogotowiu y drugie, że Ordynat, *vocavit ad Successionem* Kawalerow Maltańskich, od zagranicznej władzy dependujących, nie zgadza się z Ordynacyi opisem; Bo Fundator *non instituit Ordinem Melitenfium*, iako zagraniczną nieiaką władzą, ale *specificè* samę Szlachtę Polską, coby się *in hoc Ordine Melitenfi* znajdowała.

Z pomiędzy ktorych, zostawił ieszcze *plenam Libertatem eligendi*, *Et instituendi* Osobę za dożywotniego Ordynata Stanom Rzeczypospolitey.

Do tego iuż to w różnych Pismach iest dowiedziono, że Zakon Kawalerow Maltańskich, nie iest *simpliciter* Zakonem, iak wielu chciało udawać, mniej ieszcze dobra iego uważane bydz mogą za Dobra wpadające *in Manus mortuas*; Intraty iego są w całej Europie, nawet między Protestantami, nadgrodą czynow woiennych, ktore rozchodzą się po całym Państwie; Rzeczpospolita Holenderska tak osądziła właśnie względem Kommendy de Harlem y względem innych Dobr Kawalerow Maltańskich w Prowincyach swych leżących, iak widzieć to można w Traktacie Munsterskim 1648. y w Traktacie partykularnym, między Rzeczpospolitą Hollenderską y Prowincyą West-Frise uczynionym z zgromadzeniem Kawalerow Maltańskich podpisanym 1667. *die 5ta Xbris.*

Nad to co do famey Ordynacyi, y powinności Ordynackich, poddał ją *totaliter*, nie pod władzę *Ordinis in Comuni*, ale wyjąwszy onę, przez Elekcyą z tamtey władzy, pod władzę Rzeczypospolitey, *Et ex Persona*, *Et ex Bonis Ordinatis*. A tym samym oddalił *Electum* w tym wszystkim *ab omni dependentia Exotica Jurisdictionis*.

Równie y Trzecie *Motivum* Konstytucyi 1766. *non substitit*, iż Xiążę Janusz Approbacyi od Rzeczypospolitey nie otrzymał; Bo ta nigdy mu nie była *in Conditionem* od Rzeczypospolitey *apposita*, y owszem z pozwoleniem teyże Rzeczypospolitey 1609ni dożyć iasnie okazuje się iż tego nie potrzebowała Ordynacya Ostrogka, gdyż ją tąż samą Konstytucyą, iak prędko była zrobiona na trwałość nieporuszoną uwieczniły Stany, temi słowy. - - * Ktora to Ordynacya wiecznemi czasy ma trwać, *non obstante ulla praescriptione Et fatalibus*, *Et si admissio Possessionis non subsequeretur*, tym sposobem, aby wedle tey Ordynacyi te Dobra *vel in toto vel in parte prout ordinaverit*, nie mogły bydz *per Haredes etiam de lumbis Et Successores Ejus* alienowane, *ita tamen ut in alijs omnibus Conditionibus* Ordynacya ta *Juribus Et Oneribus Terrestribus subjaceat*.

Nad to w sześć lat zaraz *ratihabuerunt* tę całą Ordynacyą, y za tegoż samego Krola Stany Rzeczypospolitey, tak co do Dobr pod Ordynacyą pomieszczonych, y wieczney ich bezrozdzielności konserwacyi; iako y do następstwa po sobie Ordynatow, a to *per varios Actus publicos Statuum*.

Co ztwierdzaią następne Konstytucye, a nawet y Dekreta Seymowe, ktore tu *consequenter* kładą się *pro Documentis*.

1624. Vol. 3. Fol. 461. *Titt: Supplement. Woyska.* Do teyże obrony należeć mają ludzi sześćset z Ordynacyi nieboszczyka Xcia Ostrogskiego Kasztelana Krakowskiego naznaczeni, w czym pewni iestemy, że Potomek y Opiekunowie, którym iego dozor

należy, przestrzegać tego będą, iakoby porządnie ci ludzie wyprawieni służbę odprawowali.

1627mi Eodem Vol. 3. Fol. 542. *Titt. Obrona Ukrainy.* Iż zawsze *lubricam fidem* Poganiństwa, y niepewną przyjaźń poznajemy, chcąc iako najlepiej *providere* bezpieczeństwu Państw naszych, *Authoritate praesentis Conventus* warujemy, aby Kwartą zwyczajną nie gdzie indziej, ieno na żołnierza, który Ukrainy od Pogan strzedz będzie, obrocona była, pod Winami w starych Prawach opisanemi; J. W. też Woiewoda Sandomirski Hetman Nasz, ludzie z Ordynacyi J. W. Kasztelana Krakowskiego y Wybrańce wszystkie Małopolskie tamże obrocić ma; Więc y Starfzy Woyska Naszego Zaporowskiego z liczbą Kozakow odpor dawać będzie.

1628. Eod. Vol. 3. Fol. 579. *Titt. Obrona Ukrainy od Pogan.* Aby od Inkursyi Pogan, których iużeśmy nie raz *lubricam fidem* doznali, y tamta Państw Naszych sciana obwarowana była, *Authoritate Conventus praesentis* postanawiamy, aby Kwarciany Żołnierz, który na ten czas na posłudze Naszey Rzeczypospolitey jest, z tamtąd według dawnego Prawa nie z iezdzał, do którego przy Supplemencie na tym Seymie naznaczonym Woiewoda Sandomirski Hetman Polny ludzi z Ordynacyi J. W. Kasztelana Krakowskiego, y Wybrańce Mało-Polskie, y Starostw Ukrainskich obrocić ma.

1635. Eod. Vol. 3. Fol. 853. *Titt. Obrona y bezpieczeństwo Ukrainy.* §. Do Woyska też naszego Ukrainnego, którego liczba do wiadomości Podskarbiego Naszego Koron: za Konsensem wszęch Stanow jest podana, Woysko Zaporowskie rejestrowe w służbie Naszey będące, należeć ma, także y ludzie z Ordynacyi J. W. Janusza Xcia Ostrogskiego, Kasztelana Krakowskiego.

1667. Za Jana Kazimierza *Titt. Pozwolenie Rezygnacyi, Vol. 4. Fol. 954. §.* Za zgodą wszęch Stanow pozwalamy W. Janowi z Sobieszczyzna Sobiekiemu Marszałkowi W. y Hetmanowi Koron:; Stanisławowi Jabłonowskiemu Ruskemu; Stanisławowi Kazimierzowi Bieniewskiemu Czerniechowskiemu Woiewodzie, W. Alexandra Janusza Xcia Ostrogskiego y Zaslawskiego Hrabi na Tarnowie Opiekunom rezygnować *Jure perpetuo Terræstri*, grunt pewny Ordynacyi podległy, z Poddanemi tegoż Woiewody Xcia Ostrogskiego y Zaslawskiego Dziedziczny; U. Teodorowi Denhoffowi Podkomorzemu Koron:, to jest grunt za Pałacem Naszym w Warszawie będący, za służną na ten Grunt Rekompensę, która Rezygnacya, iako prędko będzie uczyniona *in toto*, onę *praesenti Lege* approbujemy, nie derogując Kommissyi, y rozgraniczeniu między Gruntami y strukturami Pałacu Naszego, y Gruntami pomienionego Xcia *de Data Sabbatho in Vigilia Festi S. Jacobi Apostoli Anni 1661.* uczynionemu, którą Kommissyą, y Rozgraniczenie, tudzież pozwolenie Przedaży *Consensu Omnium accedente, in omnibus clausulis & Paragra: approbujemy.*

1673. Za Michała Vol. 5. *Titt. Approbacya Rezygnacyi §.* Ponieważ Rezygnacya Gruntu pewnego Ordynacyi podległego, za Pałacem Nayiasniejszego S. p. Króla JMci Jana Kazimierza Antecessora Naszego w Warszawie będącego WW. Opiekunom Urodzonego Alexandra Janusza Xcia na Ostrogu y Zaslawiu na ten czas *in Minorenitate* zostającego *Constitutione Anni 1667.* pozwolona *in Personam* U. Teodora Denhoffa Podkomorzego Koron: jest uczyniona, którą Samże pomieniony Xzc Ostrogski y Zaslawski do lat doskonałych przyszedłszy, Donacyą osobliwą *Coram Actis Nostris*, tu w Grodzie Warszawskim *cum Circumscriptione Fundi*, utwierdził, w co się inkludować nie mają place te, na których *sine speciali Consensu directi*

reſti Domini, przerzeczonego Xcia na Oſtrogu y Zaſławiu przy tymże Paſa-
 cu Krola JMci przeſzłego, ſtawnie y inne budynki ſą pobudowane, tedy ta-
 kową U. Xcia Alexandra Januſza na Oſtrogu y Zaſławiu dobrowolną Dyspo-
 zycyą *in facie omnium Ordinum factam*, co do tey ſamey Circumſtancyi Grun-
 tow U. Podkomorzemu Koronn: nadanych *ſpectat, juxta Obloquentiam Dona-
 tionis Caſtrenſis Authoritate & Conſenſu Omnium Ordinum accedente* approbu-
 iemy.

1645. Dekret Seymowy między Wielebnym Atanazym Puzyną
 Władyką Łuckim y Kapitułą Łucką z iedney, a Xciem
 JMcią Władysławem Dominikiem Oſtrogſkim Koniuſzym Ko-
 ronnym względem Dobr Ordynackich, y Urodzonym Inſty-
 gatorem Koronn: ſwym y Rzeczypoſpolitey Imieniem czy-
 niącym, z drugiey ſtrony, o Dobra Sioſo-Miſoſzce do Or-
 dynacyi należące zaſzły, *Iſtota Jęgo*. My z Pany, Radami,

Senatorami na Seymie teraznieſzym przy Nas zgromadzonemi y Poſłami Ziem-
 ſkimi, z Izby Poſeſſkiey do *Remiſſ* wyſadzonemi, Kontrowerſyi Praw, wy-
 wodow, Probacyi y Dokumentow Stron oboch, y Powodowey Oyca Włady-
 ki ſamego przez ſiebie, y przez Oycow Paſiego Szandarowskiego Prezbitera,
 y Leontęgo Pilleowskiego Archidyakona, dwoch z Kapituły Łuckiey; a Po-
 zwaney Xcia Koniuſzego Koronn: przez Szlachetnego Hieronima Szolayskie-
 go obſzernie wprowadzonych wyſłuchawſzy, y z onych wyrozumiawſzy, Spra-
 wę tę nie tylko z racyi w *Remiſſie* wyrażonych, lecz y ztąd: Iż idzie
 o Dobra *perenni bellico ſervitio* podległe, *quo Nomine* Sprawa od Inſtygatora
 Rzeczypoſpolitey oboicy Stronie na Seym ieſt dana, y przy teyże Sprawie in-
 dukowana, ſłuſznie y prawnie na Seym do Decyzyi Naſzey, y Stanow Ko-
 ronnnych, ze wſzystkim ieſy ſkutkiem z Trybunału odeſaną bydź uznaiemy,
 y tak tę *Remiſſę*, iako y Sprawę Inſtygatorską, y wſzystkie *Partium petita,
 Propositiones, Jura, Documenta, Dekreta, y Proceſſa*, w moc wiecznego y
 nieodzownego nigdy Prawa rozſądziąc, y decydując. Ponieważ to iawnie
 pokazuje; Iż Dobra w *Proceſſach* y *Dekretach* Trybunałſkich wyrażone Or-
 dynacyi przez J. W. Xcia Januſza Oſtrogſkiego, niegdy Kaſztelana Krako-
 wſkiego uczynioney, y *Konſenſem Omnium Ordinum Regni Lege irrevocabili*
 pozwoloney y approbowaney ſą podzielone, y z nich wiecznie ſłużba woienna
 do Woſyka Kwarcianego przyłączona Rzeczypoſpolitey należy, ktora za odey-
 ſciem Dobr pomienionych od Ordynacyi *ad proportionem Bonorum Avulſorum*
 ginąćby musiała; Dla tego przychylając ſię do pomienioney Ordynacyi y Kon-
 ſtytucyi Koronnnych, y do Poſeſſyi pozwanego z Anteceſſorem ięgo, do tak nie-
 prawney te Dobra wſzystkie w *Pozwie* Oryginalnym, y *Proceſſach* Powodo-
 wey Strony wyrażonych, do Ordynacyi Oſtrogſkiey, y do Poſeſſyi *Haredis
 Ordinati natu, & pro tempore existentis* wiecznością przyſądzamy, y drogę
in poſterum do windykowania tych Dobr władcy teraznieyſzemu y na potym
 będącym Kapitułom ich, *& quibusvis aliis cujuscunque Statūs* *Personis in per-
 petuum* zagradzamy, pod Winą na Konwulſorow *Dekretow* Seymowych w
 Prawie opifań, *& ſub Nullitate Proceſſuum & Judicatorum quorumvis &c.*

1667. Drugi Dekret. Między U. Inſtygatorem Koronnym z Dela-
 cyi WW. Hetmanow y Podskarbiego Wielkich Koronn. Po-
 wodami z iedney, a W. Jmć Panem Alexandrem Xiążęciem
 Zaſławskim Ordynatem Oſtrogſkim Pozwanym z drugiey ſtrony,
 o niedoſyć uczynienie obowiązkom Ordynackim.

in Oſnowie. „ Nos cum præfatis Senatoribus & Conſiliarijs Lateri Noſtro af-
 „ ſidentibus, exceptis Partium Controversiis, Allegationibus & deſenſis, eis-
 „ demque probe diſcuſſis, primo ea in cauſa deliberavimus, ac tandem expe-
 „ diendo præhabitam Deliberationem Noſtram, eoque attento. Quoniam
 „ Præſidium Fortalitii Dubnenſis Securitati Reipublicæ opportunum & neceſſa-
 „ rium eſt, ideo quantum attinet Peditatum in Ordinatione expreſſum, Ge-
 „ nerofum Citatum ab expeditione ipſius ad Caſtra pro Annis retroactis, &

„ in futurum duntaxat ad pacatiora Terrarum Ukrainensium, tempora, eli-
 „ berandum esse duximus, prout quidem eliberamus, ita tamen, & cum ea
 „ Conditione, ut Generosus Citatus (& Eo in minorennitate existente) Tu-
 „ tores ipsius, in Fortalio præfato Dubnensi Præsidium sufficiens & idone-
 „ um, ad tempora suprascripta continuo foveant & conservent, attendantque,
 „ ne aliquid ex defectu Præsidii ejusdem, Respublica capiat detrimenti. Quan-
 „ tum verò attinet Trecentos Equites, respectu Eorum quoque habita rela-
 „ tione Conditionis temporum in Ordinatione ad quam agitur exceptæ & præ-
 „ custoditæ; Generosum Citatum pro Annis præteritis ab impetitione præ-
 „ senti, liberum & Absolutum facimus ac pronuntiamus, nihilominus, quo-
 „ niam Judicio Nostro Comitiali expositum est, præter bona ad mensam Or-
 „ dinati Hæredis pertinentia; certos Milites seu Famulos, alia bona seorsu-
 „ va & particularia, per olim Illustrem & Magnificum Janusium Ducem in
 „ Ostrog Castellanus Cracoviensem, specialibus Privilegijs cum onere servi-
 „ tij, tam ipsimet Ordinato Hæredi, quàm Reipublicæ præstandi tenere, &
 „ possidere, ideo decernimus quatenus idem Generosus Citatus, & Eo in Mi-
 „ norennitate supra determinata existente, Tutores ipsius Milites præfatos seu
 „ famulos, Possessione uniuscujusque competenti & servitio hujusmodi idone-
 „ os, pro qualibet urgente necessitate Reipublicæ, contra Tartaros Turcas-
 „ que & alios idgenus Christiani Nominis Hostes per locum tenentem Cita-
 „ ti, Virum strenuum idoneum & rei militaris peritum ad Castra mittant
 „ & expédiant, eosdemque Exercitui Reipublicæ & Disciplinæ Militari ad-
 „ jungant, atque, ad præmissa exequenda non obstantibus quibusvis eorun-
 „ dem Militum seu Famulorum oppositionibus, vigore Juris hæreditarij &
 „ Jurisdictionis Generosi Citati adigant. Porro refragarios & inobedientes, si
 „ aliqui reperti fuerint, juxta Præscriptum Ordinationis judicent, bonis amo-
 „ veant, & in locum Contumacium alios substituunt, ac servitium præfa-
 „ tum, pro quantitate & qualitate Bonorum in Ordinem debitum reducant,
 „ nec præsentis Decreto contraveniant, sub Pœnis in eadem Ordinatione de-
 „ scriptis, præsentibus interpositis, per Generosum Instigatorem Regni vindicandis. Insuper Ordinationem recensitam in omnibus Punctis & clausulis
 „ illibatam conservari, & feliciori Reipublicæ tempore, bonis nimirum Ge-
 „ nerosi Citati de manu Hostium recuperatis, & ad primam Conditionem re-
 „ ductis, Eundem Generosum Citatum, ad integram Militiæ, tam Eque-
 „ stris, quàm Pedestris Expeditionem juxta Præscriptum Ordinationis Obligatum esse volumus & declaramus, præsentis Decreti Nostri Comitialis Vi-
 „ gore. In cujus fidem &c. Actum Varsaviæ in Conventu Regni Generali
 „ Feriâ quintâ, post Festa Solennia Sacri Paschatis Gloriosissimæ Resurrec-
 „ tionis Christi Domini proxima. „

Te wszystkie Stanow Rzeczypospolitey, zaśłych Konstytucyi, y
 Dekretow, Seymowych czynności, umacniające wieczną trwa-
 łość Ordynacyi Ostrogskiej pokazują na oko, iż ona nie
 potrzebowała żadney Approbacyi; tylko, *ut Lex perpetua*
 według Konstytucyi 1609. stały Exekucyi, co poprzedza-
 jącemi dowodami dość iawnie *probatum*; nad to więcey ieszcze
 ta, na trzecie *Motivum* Odpowiedź w następującey, na
 Czwarte *Motivum* Odpowiedzi, objaśnione będzie.

Approbacya owszem z gruntu niepotrzebna była Ordy-
 nacyi, uważając, że to dar darmo dany, który Xąż Janusz uczynił Rzeczypospolitey. Trzeba mu było Ordynacyi
 tey Pozwolenia do ufundowania Oney dla Krewnych swoich; po zeyściu zaś onych nie trzeba mu było nic więcey dla
 utwierdzenia daru z Intrat swoich uczynionego w sposób Oby-
 watelom. Zgromadzenie Kawalerow Maltańskich szczerym
 tylko Instrumentem jest, do wypełnienia szcudroblowości
 jego, na przeciw Oyczyźnie swoiey.

Czwarte *Motivum* Konstytucyi 66ti., że Dobra Ordynackie, po zeyściu Fundatora, Prawem naturalnego spadku *per Successores Sanguinis* były trzymane, równie iak y poprzedzające, *subsistere* nie może. Gdyż następujące dowody zupełnie zbitaią tę Assercyą; Albowiem po zeyściu Xcia Kasztelana, byli *ex Familia designati* przez Ordynacyą *Ordinati*, co samo wyzey cytowane, y Konstytucye, y Dekreta Seymowe okazują.

Y gdy Ci na ostatnim Xciu Zassawskim Alexandrze ustali; A Xiężna Jmć Katarzyna z Sobieskich Mażońska Xcia Zassawskiego Woiewody Sandomirskiego Ordynata Ostrogskiego, w Roku 1673. po zeyściu bezpotomnym ostatniego Xcia Alexandra; nie wiedzieć z iakiego Prawa, osiągnęła się do Possessyi Dobr Ordynackich.

Na ten czas zaraz reklamowała na przeciw tey Uzurpacyi nieprawney, Rzeczpospolita Prawa swe, iakie *ex Jure Originalis Foundationis* miała do tey Ordynacyi, przez Manifest publiczny od U. Tańskiego Instygatora Koronnego uczyniony; *Ktorego ta isłota*:

„ Reperiri in Actis Metricæ Regni Cancellariæ Nostræ Manifestationem sub
 „ Actu die 19. Julii Anno 1673. In Conventu Generali Graudentinensi,
 „ de Tenore --- Veniens personaliter ad Officium & Acta præsentia Castrensis Ca-
 „ pit. Varšaviensis Generosus Joannes Tański Instigator Regni, quam-
 „ primum certam & indubitam de morte & obitu olim Illustis Alexan-
 „ dri Ducis in Ostrog, Comitis in Tarnow accepit notitiam, extunc Of-
 „ ficiam suam publicam ad Ordinationem olim Illustis & Magnifici Ja-
 „ nussii Ducis in Ostrog Castellani Cracoviensis Comitis in Tarnow, & ad
 „ Bona ordinata morte supra memorati Ducis Alexandri derelicta explicuit,
 „ atque inhærendo Ordinationi eidem Lege publica Anni 1609ni. concessæ,
 „ & usu continuo, & observatione inviolabili hastenus approbatæ, & ratifi-
 „ cata, solennem nomine totius Reipublicæ & Thesauri Regni de Possessio-
 „ ne Bonorum præfatorum Ordinatorum, coram eodem Officio præsentia facit
 „ Manifestationem; idque in eo: Quod supramemoratus olim Illustis &
 „ Magnificus Dux in Ostrog, Castellanus Cracoviensis, in casu defectus
 „ Successorum de sanguine suo procedentium in Instrumento Ordinationis præ-
 „ fatæ expressorum, bona sua omnia ordinata suprascriptæ Jurisdictioni & Po-
 „ restati Reipublicæ, ac deinceps Auratæ Militiæ Viro, de medio Ordinis
 „ Militum Melitenium assumendo, prout Origine claro, ita etiam & Vir-
 „ tutibus & dexteritate Excellenti Nationis Nostræ addixit, & ordinavit.
 „ Ejus verò Viri in omnibus Conventibus universi Regni, & Ducatum
 „ Regno annexorum, sive pro eligendis ad Judicia ordinaria Tribunalis Ge-
 „ neralis Regni Deputatis, sive Terrarum ad Comitiam indictam seu indicendam
 „ Nuntijs immediatè celebrandis, qui horum Conventuum particularium, Pri-
 „ mus post decessum ultimi & immediati Hæredis inciderit Electionem Reipu-
 „ blicæ universi Regni Ducatum & Satrapiarum, Palatinatum, Terra-
 „ rum, Districuum, Status tam spiritualis quàm Sæcularis, & Equestris Or-
 „ dinis Personis dedit, attribuit, inscripsit, & ordinavit, prout Instrumen-
 „ tum Ordinationis memoratæ ad Judicium ordinarium Generale Tribunalis
 „ Regni Lublinensis & Acta Judicii ejusdem Feriâ secundâ in Crastino Festi-
 „ Nativitatis S. Joannis Baptistæ Anno Domini 1618. oblatum, latius præ-
 „ missa omnia disponit & obloquitur. Porro cum ante Electionem eandem &
 „ certi ac indubitati Hæredis in Comitiam Regni Generalibus, coram S. R.
 „ Maiestate, & amplo Senatu Regni denuntiationem, Nominationem, at-
 „ que à S. R. Maiestate approbationem, ac Instrumenti pro eodem Electro
 „ Nominato & constituto Domino, ac Bonorum Possessore futuro confectio-
 „ nem, nemo hominum, nisi Respublica & Thesaurus Regni, Dominium
 „ & Possessionem eorundem Bonorum Ordinatorum apprehendere possit aut de-
 „ beat; Ideirco Prænominatus Generosus Instigator Regni, pro debito Of-
 „ fici

„ ficii sui , Authoritate Constitutionis Regni supra nominatae , & virtute Or-
 „ dinationis suprascriptae , coram eodem Officio praesenti manifestatur , & de-
 „ clarat praesentibus. Quodsi quisquam hominum , praeter Thesaurum Regni
 „ & ejus Notarios , ante expeditas omnes Electiones , & futuri Bonorum Ha-
 „ redis ac Domini , circumstantias suprascriptas , Possessione Bonorum dicto-
 „ rum Ordinatorum in toto , aut minima parte apprehenderit , & Usum
 „ Fructum perceperit , extunc eundem & eosdem , ad Comitata Regni Gene-
 „ ralia proxime ventura , ex Officio publico , pro Poena convulsae Legis &
 „ Ordinationis memoratae , perceptis ex Bonis praefatis proventibus , cum tri-
 „ plici pensione sub Poena peculatus , Thesauro Regni in instanti restitu-
 „ dis citare & Causas hujusmodi prosequi , ac Decreta in Executionem dedu-
 „ cere debebit , & tenebitur. Proinde ne quispiam Jurisdictionem & Domi-
 „ nium Reipublicae & Jus Theauri Regni in praemissis convellere , ac Domi-
 „ nium dictorum Bonorum apprehendere & Proventus percipere praesumat ,
 „ iterum atque iterum de Succubitione praemissorum protestatur & manife-
 „ statur. Joannes Krasinski Referendarius Regni , Capitaneus Varsoviensis mpr.
 „ *Locus Sigilli * loci illius &c.*

W tymże samym Roku Xiążę Jmc Hieronim Lubomirski Kawaler
 Maltański *Jura sui Ordinis* w Osobie swej utrzymując , *ad*
vacans Ordynacyi , przez Woiewodztwo Krakowskie *qua suc-*
cedens Ordinatus był na następujący Sejm za Kandydata o-
 brany.

Elekcyja. My Rady , Dignitarze , Urzędnicy y Rycerstwo Woiewodztwa Kra-
 kowskiego , na Seymik *Electionis* Deputatow w Poniedziałek bliźszy po Świę-
 cie Narodzenia Najświętszey Panny Maryi , w Proszowicach zgromadzeni , do
 wiadomości całej Rzeczypospolitey , y komu to wiedzieć należy , podaliśmy . Jż
 stosując się do Ordynacyi S. p. Xiążęcia Jmci Janusza Ostrogskiego Kasztela-
 na Krakowskiego , Prawem pospolitym ordynowanej , a za zeyściem z tego
 świata Xiążęcia Jmci Alexandra na Ostrogu y Zaslawiu , ostatniego tey Or-
 dynacyi , Dobr y Maiętności Ostrogskich Dziedzica , zaraz na tym pierwszym
 Seymiku , po żalosnym tegoż Xiążęcia Jmci z tego świata zeyściu wspoły y z
 Jchmościami od Prześwietney Kapituły Krakowickiej do tego Aktu zessanemi
 Deputatami , *Et cum omni Clero Nobilium Personarum* , którzy tu *ad huncce*
Actum ziachali się , iako to Jchmciom *Pari Jure* z nami należy ; przystąpili-
 śmy do Elekcyi Kawalera *Aurata Militia Melitensis* , któryby według Ordy-
 nacyi przerzeczoney (*ex quo ab omni Successione Jure ejusdem Ordinationis fe-*
mineus Sexus arcetur) Panem y Possessorem wszystkich tych Dobr stał się.
 Nayprzed tedy uważywşy wszystkie *Ordinationis Conventa* , y że *Ordinati ad*
Successionem Familiae , cale z tego świata *decesserunt* , a już tali *casu* do Rze-
 czypospolitey Dyspozycya pomienionych Dobr należy , y one *per Electionem*
ex Puralitate Vocum na Seymikach Kawalerowi Maltańskiemu , któryby był
 Narodu Polskiego , albo Litewskiego , y Ruskiego , *strenuus Vir , origine cla-*
rus , virtutibus Et dexteritate excellens , bona fama Et existimationis ad res
gerendas , potissimum verò ad tuendos fines , Et propulsandos Scythas Turcasque ,
perpetuos Regni hostes habilis , ac in re militari versatus , tribui maią ; Uczyni-
 liśmy *maturam deliberationem super Persona tantis dotibus* do trzymiania tey Or-
 dynacyi *habilitata*. W czym gdy przez List swoj , y przez przyjacioły swoje
 wniosł do Nas prozby , W. Jmc P. Hieronim Augustyn Hrabia na Wisniczu
 y Jarosławiu Lubomirski Kawaler Maltański , Opaćwa Tynieckiego Admini-
 strator , który *actu meretur de Republica* , żadney od lat pięciu nieopuszcza-
 iąc Fpedycyi , Chorągiew Pancerną w Woysku Koronnym trzyma , y Dra-
 gonii Chorągiew swym kosztem własnym , na każdą stawia Kampanią , tru-
 dy y niewczasy woienne , *tanquam gregarius Miles* ponosi , y zdrowia za Oy-
 czynę y Kościoł Boży ochotnie przeciwko Poganom nie żaluie. Uznaliśmy
 mimo wszystkich inszych Narodu naszego Kawalerow Maltańskich , Jmci do
 otrzymania takowych Dobr , *ex virtute Et Merito habiliorum , Et numerosissi-*
mo praesenti nostro Congressu , powagą teyże Ordynacyi Prawa Rzeczypospoli-
 tey

tey należącego, *per singula Suffragia* każdego z Nas, *nemine reclamante*, *Et contradicente*, obraliśmy za Sukcesora y Pana wszystkich tych Dobr, które w Ordynacyi Ostrogskiej opisane są, tegoż Jmci Pana Kawalera Lubomirskiego, o którym y to dowodnie *deductum* nam jest, że jest *legitime Ordinatus Et professus Miles Aurata Militia Melitensis*. Takowey tedy Elekcyi naszey świadectwo *ad Rempubicam*, na blisko przyszły Walny Seym Dwuniedzielny lub Sześcioniedzielny Jmci Panu Lubomirskiemu Kawalerowi Maltańskiemu daemy, aby tam Approbationem Jey otrzymawszy, *ad Possessionem Furium, Titulorum, Bonorum ac Prarogativarum in Instrumento Electionis contentarum, realiter* przyszedł y oney *ad sera fata pacificè* zażywał. Działo się w Proszowicach na Seymiku Deputackim w Poniedziałek bliźszy po Święcie Narodzenia Najświętszey Panny Maryi, Roku 1673. Michał Misiewski z Smilowey Woli Marzałek Seymiku Proszowskiego.

Ostrzegł też same Prawa *sui Ordinis*, w Szlachcie Polskiej, przy podpisie swym *in suffragiis* na Elekcyi Krola Jana w tych słowach: „ Hieronim August Lubomirski Kawaler Maltański, *salva in toto ordinatione Ostrogiana*.

Popierał *successivè eadem Jura* y na Seymach następnych *Coronationis* 1676. y drugim 1677. w czasie którym ta Materia przez Stany do drugiego Seymu odłożona.

Nie przyszło za Panowania Jana do rezolucyi tey materyi recessowey dla przeszkod od strony, w uzurpowaney Possessyi Dobr Ordynackich utrzymującej się.

Ale za Krola Augusta Wtorego *Anno 1720. revificarunt* powtornie Prawo swe Kawalerowie Maltańscy, przez Xcia JMci Augusta Alexandra Czartoryskiego, pod ow czas Kawalera Maltańskiego, terazniejszego Woiewodę Ruskiego.

Co dało *Motivum* temuż Nayiaśn. Panu, że wyimując z nieprawney Possessyi też Dobra Ordynackie *contra Jura Reipublica Majestatica*, y ordynowanych Kawalerow Maltańskich, mocno tylko Protekcyą zabrane, wydał Reskrypt, y w nim Administracyą Ordynacyi trzem Osobom polecił: *in tenore sequenti*

Oznajmujemy &c. Iż my zabiegając iakiemu ubliżeniu Praw Naszych y Rzeczypospolitey około Dobr Ordynacyi Ostrogskiej opisanych, po śmierci U. Alexandra Lubomirskiego Starosty Sandomirskiego, umysłiliśmy też Dobra Ordynacyi podległe w Administracyą dwoletnią W. W. Janowi Tarłowi Woiewodzie Lubelskiemu; Xciu Szangulzkowi Marzałkowi Nadwornemu W. X. Litt. y U. Poniatowskiemu Generałowi Naszemu *pro sorte cujusvis equali* podać, y podaiemy, *Et eo intuitu* Kommissarzow Naszych naznaczyliśmy, według których Kommissarzow Dyspozycyi; Dobra ze wszystkimi kluczami, Włóściami, Folwarkami, Poddanemi, y ich robocznymi, Czyńszami, Intra-tami, nic nie excypując podług Inwentarzow przez Kommissarzow Naszych spisanych; *Quisque pro Sorte equali* od Kommissarsów Naszych *exdividenda*, w Administracyi swoiey dwoletniey trzymać będą. Daiemy oraz *plenariam Potestatem* pomienionym WW. y UU. Administratorom Naszym, Dobrami temi Ordynackimi rządzić, dysponować, o krzywdy tym Dobrom poczynione, y o dobytki wygnane albo zboża y rzeczy do Dobr Ordynackich należące, po śmierci U. Starosty Sandomirskiego przez kogokolwiek zabrane, jeżeli się to pokaże, w Trybunale czynić; Prowenta wszelkie z nich odbierać, *Et omni meliori modo in Rem Et utilitatem publicam*, przez dwie lecie sprawować y rządzić, *Salvo* iednak *de Perceptis Et Expensis Calculo* Nam y Rzeczypospolitey

w Skarbie Koronnym na Seymie, po expiracyi dwoch lat, przez każdego *ex interesse* & *Sorte* Administracyi swoiey reddendo, po ktorych dwoch lat wyjsciu od Daty teraznieyszey rachuiąc, Administracya (teraznieysza) zlecona, Waloru mieć nie ma, ale *ipso biennio* upadnie. Na co dla lepszey Wiary &c. Dano w Warszawie Dnia XVI. Miesiąca Grudnia Roku Pańskiego MDC.CXX. Panowania Naszego XXIV. Roku.

Sprzeciwił się tey Administracyi Xiążę Jmć Sanguszko przefszły Marszałek W. X. Litt.

Ale *post resultatum Senatūs Consilii* w tey samey Materyi w Roku 1721. *sub die 17. Maii expeditum*, poddał się *sub dispositionem* J. K. Mci, a uczyniwszy *cum aliis Coadministratoribus eodem Anno sub die 17ma Junii* za Medyacyą J. W. Szaniawskiego Biskupa Krakowskiego ugodę, *qua Administrator* od J. K. Mci *designatus ad resolutionem Furium Ordinationis*, obiął Posłeszyą Ordynacyi *eodem Anno 1721.*

W tym samym stopniu nie dziedzicznym, lecz Administratorckim Posłeszyi, *connivente Majestate* dla niedochodzących Seymow, Xiążę Jmć Janusz Szanguszko Syn Marszałek Nadworny W. X. Litt. pozostawszy, y lat kilkanaście Dobrami Ordynackimi *Jure Ordinationis* do dalszey Rzeczypospolitey decyzyi y dyspozycyi rządziwszy *Anno 1753.* do ich rozszafowania przez Transakcyje *nulliter* porobione przystąpił.

Hos Actus Jego illegitimos, natychmiast reklamowały wszystkie Stany Rzeczypospolitey przez liczne Manifesta, *ad Acta publica* różnych Woiewodztw pozanoszone, do ktorych się *in seperata, adjuncta collectione Ordo Melitensis* referuje, utrzymując w całkowitości & *Jus Primitivum Ordinationis Ostrogiana* & *in sequelam Jego, quo ad omnes nexus* wszelkie Ordynata Pierwszego Dyspozycye.

A że Seym następujący w Roku 1754. tym samym prawie interessem zatrudniony nie doszedł; J. K. Mć przez Reskrypt utrzymując *Jura Reipublica* y Kawalerow Maltańskich *pro illo tempore* Praw swych przez Pełnomocnego Posła swego Wielmożnego Kolowrata Wielkiego Przeora Czeskiego broniących, *designavit* Kommissyą *ex Senatu*, & *Equestri Ordine* na Rewizyą y spisanie wszystkich Dobr Ordynackich *ad futuram Decisionem Statuum Regni.*

Czemu interesowana strona y na następujących Seymach, równie niedoszłych czyniąc przeszkody; Zaciągnęła wszystko bez Decyzyi, aż pod *Interregnum* po śmierci Augusta trzeciego nadeszła.

A potym upatrzawszy Czas w niebytności strony drugiey na Seymie 1766. zyskała dla siebie bez wysłuchania Jey, y Prawicy rozstrząśnienia, Konstytucyą *sub Tit.* Rozwiązanie Recessu w Interessie Dobr Ostrogkich.

Ponieważ zaś ciż Kawalerowie Maltańscy, pierwszą o tey Konstytucyi zasiągnawszy wiadomość, przez Pełnomocnego Plenipotencyaryusza swego *ad praesens* dowodzą, że nayistotniejszy *Motiva* wspomnioney Konstytucyi 1766ti nie tylko siedmią Konstytucyami, ale y Dekretami Seymowemi & *subsequentibus Actibus Statuum*, są wcale osłabione, y ostać się nie powinny.

Jako to, że Xiążę Kasztelan Krakowski Fundator Ordynacyi, nie podług pozwolenia Rzeczypospolitey postąpił sobie, ustanawiając za Sukcesorow *in defectu. descendantium & Vocatorum Collateralium* Kawalerow Maltańskich, Zagranicznej Potencyi podległych.

Bo, *non Ordinis Communitatem* tychże Kawalerow, ale *ex Communitate* samej Szlachty Polskiej, a z tych iednego *per Status Reipublice* Elekta, *ad Successionem* Ordynacyi wokował, według wyraźnego pozwolenia Rzeczypospolitey -- *Et deficiente & quocunque Gradu succedentium*, z dalszych Osob, y onego *ex Nexu obligationum*, iako Obywatela Polskiego pod posłuszeństwo Praw Koronnych poddał: A tym samym od wszelkiej dependencyi Zagranicznej wyjął.

Powtore że Ordynacya Ostrogska nie była approbowana, bo y to podobnie *non requirebatur*, gdyż Rzeczpospolita przez Konstytucyą 1609. nie zostawiała sobie mocy Jey approbowania, ale raczey dała tę moc Fundatorowi, że to, co on zordynuje, *ut Lex perpetua* trwać ma nazawsze.

Dla czego nie potrzebowała Approbacyi, ale stały tylko Exekucyi. Jakowa Exekucya dostatecznie wyfuszcza się z treści Konstytucyi, y dwóch Dekretow Sejmowych, *& ceteri Statutum Actus Publici* po wyżej wytknięte, aż *ad Annum 1754tum. uniformem Ratificationem* teyże Ordynacyi przez cały Narod okazują.

Potrzenie. Ze te Dobra nigdy *per Successores Sanguinis Jure Successionis* aż do ostatniego Xcia Janusza Sanguszka nie były possydowane; Bo nayprzod po zeyściu Fundatora Ordynacyi, trzymali onę Ordynaci, *ex Familia Jure Ordinationis*, aż do ostatniego Xcia Alexandra.

Po ktorego śmierci, lubo się *sub Interregno* wdarła w ich Possessyą Xiężna Zaslawska Katarzyna z Sobieskich; Ale zaraz na przeciw Jey nieprawney Possessyi Instygator Koronny, *praevidendo Jura Ordinationis*, solenny uczynił Manifest, y Kawalerowie Maltańscy, czynili wszystkie przynależyte na obronę Praw *sui Ordinis* Szlachty Polskiej, iuż to *sub Interregno* a potem na Sejmie *Coronationis* Krola Jana, przez Xcia Hieronima Augustyna Lubomirskiego Kawalera Maltańskiego kroki, aż do owej samey Konstytucyi 1677mi.

Za Krola JMci także Augusta Wtorego, gdy Ciż Kawalerowie Maltańscy *renovaverunt sua Jura*; Anno 1720. przez Xcia JMci Augusta Alexandra Czartoryskiego Kawalera także Maltańskiego, Xiążę JMć Sanguszko Marzałek W. X. Litt. od Possessyi Ordynacyi przez Reskrypt J. K. Mci był oddalony, y tylko *inter ceteros Administratores* został policzony; ktory po uczynioney ugodzie *cum ceteris Administratoribus*, sam ieden potym został, przecięż, lubo *non Jure Sanguinis*, lecz *Jure Administrationis temporalis*, te Dobra Ordynackie trzymał; Iakie Prawo y Syn iego Xiążę Janusz Sanguszko *non in figura Juris Successionalis*, ale *in figura Administrata Ordinationis* kontynuował. Y kiedy się Anno 1753tio odezwał *cum Jure Sanguinis* przez Tranzakcyę Sandomirskie, cała Rzeczpospolita, tę iego Pretensyą żadnym Prawem nie wsparzą zadysputowała przez liczne Manifesta od Woiewodztw poczynione, ktore wolno będzie *in separata Collectione* przeczytać.

Y ztądci z zupełną ufnością Przechacny Stan Kawalerow Maltańskich zasądza się na Sprawiedliwości Prześwientnych Stanow Rzeczypospolitey, ktore gdy to wszystko, co się tylko na utrzymanie wieczystego Funduszu Ordynacyi Ostrogskiej przywieść mogło, zważą; A dotego y Intencyą czystą nie intereffowaną tegoż Przechacnego Stanu Rycerstwa Maltańskiego poznają, że iuz to od lat stu zgorą windykując Prawa Ordynacyi Ostrogskiej, *non favore in Communi sui Ordinis*, ale *favore* samey Szlachty Polskicy, *in Ordine* ich zostaiącey, te nadto uprzykrzone trudy y Starania, także Unkofzta aż dorząd podcymował.

Znaydą sposob tąż samą mocą przemienić Decyzją *Anni 1766ti* na Sprawiedliwszą y użyteczniejszą Oyczyźnie, y icy Obywatelstwu.

[Faint, mirrored text bleed-through from the reverse side of the page, including words like 'Approbacyi', 'Znajdą', 'sposob', 'mocą', 'przemienić', 'Decyzją', 'Anni 1766ti', 'Sprawiedliwszą', 'użyteczniejszą', 'Oyczyźnie', 'y icy Obywatelstwu']